

No 58.

Mahjas weefis

1880.

25. gada.

gabjums.

Maksa ar peefuhtifchanu par pasi:
 Ar peefikumu: par gadu 2 r. 35 l.
 bez peefikuma: par gadu 1 " 60 "
 Ar peefikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
 bez peefikuma: par 1/2 gadu " 85 "

Maksa bez peefuhtifchanas Rigā:
 Ar peefikumu: par gadu 1 r. 75 l.
 bez peefikuma: par gadu 1 " " "
 Ar peefikumu: par 1/2 gadu " 90 "
 bez peefikuma: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas weefis isnahf weentel pa nedetu.

Mahjas weefis teel isdotis festde-
 nam no plm. 10 fahf.

Maksa par fludinofchanu:
 par weenas fiejā smaku raku
 (Rette) rindu, jeb to weetu, to
 tabda rinda ceem, maksa 6 top.

Pedafija un efpedija Rigā,
 Graf Blateh bilfu- un grabmatu-
 arulatawā un buru- lectumē pee
 Pedtera kafijas.

Mahditajo. Jaunafahs fijas. Telegrafa fijas. Sefshemes fijas. Latw. flosas papafshinaschana. Semenu ogas. Zeļa, dabedrofoha fahfiba. Malecā. Straupe. Bifseme. Alififji. Belgawa. Ifflafdrofohau par baptifitu kreffifchanu. Brijweifibas fwehtli. Lopy ifflafde Rieputē. Rubfu kaimini. Somija. Kreemija. Mchfemes fijas. Belajija. Kibna. Deenwicus Afrila. Bifsemes lopy aiffshafwechanas beedribas fija par fawu darbofchanos 1879. gada. Rubfu juhras un labos labums mums no fahm. Sihli notifumt if Rigas. Tirgus fijas. Peelikuma. Putnufalnu Kafpars. No jilweta jiltis eefahfuma libf Bifrum. Grauti un teeti.

Jaunafahs fijas.

Rigas pilfsehtas galwa, bijufchais birger-
 meifstārs N. Būngner, ir no ahfemehm pabr-
 brauzis mahjās.

Rig. Latweefchu beedribas fwehtdeenās skolā
 mahziba fahfifchotees, kā mums teel fnots, fweht-
 deen, 21. Sept. Japeeteizahs beedribas namā
 pee skolotaja A. Ahrgal fga.

Sawads eemelis preefch pafchflepawibas.
 Trefchdeenu plft. 5 pehz pusdeenās kahds pee-
 dshris wibrs, strahdneeks, brauzā ar fuhrmani
 par dshfzjela tilu, lita fuhrmanim uš tilta
 peefureht, iflahya if rateem un par tilta lenterī
 eehehza Dangawā. Strahdneeki Rosenbacha pel-
 defchanas weetā to eeraudifija un wihru no auk-
 fta uhdena ifwifka wehl dshwun un tā tad to
 ifglahba no nahwes breefchahm. Wihram no
 aukfsta uhdena bija dshrumš pahrgahjis un i-
 teiza, ka winfch gribejis few galu padaribt, ta-
 pehz ka uš dominofpehli pafaudejis 7 rbl. 50 l.

Widsemes generalsuperintendentis. Par Wid-
 semes generalsuperintendentu, kā „Rig. 3tg.“
 fino, ir tizis eewehelets wezalais mahzitajs Hein-
 rich Girgenfons Bernawā. — Heinrich Otto
 Reinhold Girgenfons ir 19. Nowemberi 1825.
 gada dšimis Walmeeras muifchā, no 1845. libf
 1849. gadam fudeerejis Tehpata Deewa wah-
 du mahzibu. Sawu eekfameni par mahzitaju
 papreefchu pee Igaunu, tad pee Widsemes kon-
 fiftorijas nolizis, Girgenfons 7. Oktobri 1851.
 gada tifa par Wahzu draudfes mahzitaju Ber-
 nawā; turflahf winfch ari mahzibas ffundas
 dewa tureenās augfakā meiteefchu skolā. 1854.
 gada winfch tifa par wezako mahzitaju pee fw.
 Nikolaja bafnizas. Aprifa mehnefi 1869tā
 gada winfch dabuja goda fibmi (felta krefftu)
 un 1872. gada winfch tifa eewehelets par Wid-
 semes konfiftorijas peefehdetaju. Sche klahf
 wehl peeminams, ka Girgenfons ari ir tizis
 eewehelets par Bernawas pilfsehtas weetneeku un
 par tahdu buhdams nehmis teizamū dalibu pee
 pilfsehtas wifpahrigeem darbeem.

Par Latweefchu aprifka landrahtu, kā „Rig.
 3tg.“ fino, ir eewehelets Arthurs v. Freymann-
 Nurnis.

Dinaburga. No tureenās mums fchahds rakfis
 peenahzis: 13. Septemperi tifa ifwesti uš mehrti

fchahfchanu: 1., 2. un 4. bataloni no Dma-
 burgas kreffofa artilerijas; fchahfchana notifa if
 6 leelgabaleem: trihs ar 24 mahziju fmagahm
 bumbahm, weens ar 12 un diwi ar 6 mahziju
 fmagahm bumbahm. Pee lahdefchanas fprahga
 bumba, fewim par upuri libf nemdama ta va-
 fcha leelgabala rikfotaju un 5 faldanus ditti
 eewainoja. Bet no fcheem 5 eewainoteem ne-
 waru fnahf, waj buhs fahdi dshwotaji jeb ne.
 Schos nelaimigos man ufflatoi, fchahfchalas
 par fauleem gahja. Tadeht jums, artilerifteem,
 darba beedreem, luhdsu, kuzi weh- fahwat fawā
 deenafā, efat ufmanigi! Pee leelgabala lahde-
 fchanas, it ihpafchi pee bumbū ifgatawofchanas,
 lai wina fprahgtu tur, kur winas peenahfums.
 Nemat wehā to, ko juhfū preefchneeki mahza,
 wifas punktis uš mata ifwidiht, tad fchahdas
 breefmas nebuhš ne redsamās, ne dshrdamas; jo
 pehz manahm domahm ari fche nelas nebij wai-
 ral, ka rikfotajs (instruktors) aifmirfa ifwidiht
 fawu peenahfumu, bet fcho aifmirfchanu winfch
 famalfaja ar fawu un gandrihs ar fawu beedru
 dshwibu. Piffkurs.

Peelu eefpaidu dara diwi nupat ifdotas Kree-
 wu grahmatas par garigahm leetahm, farakfti-
 tas no negaridifneekem — Ghomakowa un
 labi pafifstama Jura Samarina. Schihs
 grahmatas gulejufchas manuifkriptā weena 25,
 otra 40 gadus, tadeht ka zensura ne-ahlahwufe
 winas drukahf. Tagad, grafa Loris-Melikowa
 laifā; tahs dabujufchas brijwibu, eet laudis.

Peterburga. Schinis deenās bija uguns-
 grehks Peterburgā, proti tur aifdegahs feens
 feena-laiwās. Pawifam fadegufchas 60 feena-
 laiwas. Notikufe flahde fneedfotees uš 250,000
 rublu. Seens bijis apdrofchinats par 20,000
 rublu.

Warschawa. Slepawa fifchpanski, kas
 preefch kahda laifa bija if mibleftibas flaudi-
 bas nonahwejis profeforu Kurziufu, ir tagad,
 kā „Hov. Bp.“ fino, noteefats uš aiffuftri-
 fchanu uš Sibiriju, bet pee tam tifa ari no-
 fpreests, waj newajadietu fcho fodu pahwehfti
 par zectuma-strahpi uš weenu gadu.

Kaskawa. Schejeenas teefas ifteefaja juh-
 dšibu pret kahdu Werfakowfki, kas bija apfub-
 dšets, ka winfch raudfijis ifplatibt nofeedfigas
 domas un grahmatas kahdā skolā Woroneschas

gubernā. Teeja winu aifija par wathigu un
 nofodija, ka winfch uš 4 gadeem peeleefanis pee-
 foda darbeem, bet turflahf ari nofpreeda, ka
 Keifara Majestete luhdsams, lai fcho fodu pabr-
 wehftu par 4 mehnefchu zectuma strahpi bef
 teefibu laudeshchanas.

Ruff. Inwalidā lafam, ka zaur Wifaugfaku,
 Liwadija 8. Septemperi doto prikasu kaza-minifte-
 rijai, 15. referwes labjeneeku-batalona portepch-
 junfurs Pympuris (mufhu pafifstamais die-
 neeks) pa-ahgfinais par wirāneeku.

Bil weegiprahrtigi nandas leetas Kreemija
 laudis wehl mehds buht, to redsam if tam, ka
 daudfi gadu no gada kawejahs ifneem famus
 prehmiju-biletu winneftus if walfts bantas, jeb-
 fchu gan fchi if gadus winus uš tam atgah-
 dina, ne-ifneemto winneftu listes iffludinadama.
 Tā if winneftu listes no prehmijas-biletu 2. aif-
 nehnuma, kura ari „Rig. Bors. u. Hand. 3tg.“
 Nr. 210 libfdota, redsamš, ka no fcha aifneh-
 muma winnefteem libf 15. Augufam fch. g.
 wehl palifufchi ne-ifneemti 371 winneftis. Winu
 ftrapa ir 340 winnefti pa 500 rbl., 14 win.
 pa 1000 rbl., 9 win. pa 5000 rbl., 3 win.
 pa 8000 rbl., 4 win. pa 10,000 rbl. un 1
 winneftis pat 200,000 rbl. leelumā. Wifu win-
 neftu suma, kas uš tahdu wihfi gul bef augteem,
 iftaifa 493,000 rbl.

Irkutfska. Augufā mehnefcha beigās fadra-
 gajis Sibirijas telegrafa libniju fneega putenis,
 kas fchini laifa loti reti mehds gaditees. Ap-
 gahfti ir 70 telegrafa ftabi un daudfi lokū, bet
 ari drahtis daudfi weetas farautas no ledus, kas
 tahm peefabrees. Lai gan duhfchigi ween ftrah-
 daja, padarito flahdi pahrlabodami, tomehr tifa
 trefchā deenā atkal wareja eefahft laifit tele-
 grafa fijas uš Irkutfsku.

Telegrafa fijas.

Peterburga, 17. Septemperi. Kreemijas fub-
 nis preefch Kibnas, v. Būtzowš, ir atpatal uš
 Peterburgu pahbrauzis.

Magufa, 18. Septemperi. No Magufas uš
 Londoni atnahfufe fina, ka Albaneefchu fabe-
 driba likufe Dulfchinnu nodedfinaht.

Konftantinopele, 17. Septemperi. Peelwahfju
 weetneeki eefneegufchi fultanam fchehlofchanahs
 rakftu par Rijas-Pafchas ifturefchanos Dulfchinnā.

Geschiedenes finas.

Muhfu augstais Kungs un Keisars, zaur eefschleetu ministri, ir lizis pateiktēs Rīgas Latweefchu beedribahm, Jelgavas swebtku komitejai un Latweefchu „Sarlana krusta“ komitejai par juhtahm, kuras tahs isfazijufchas pee Wina isglahbschanas no nahwes breefmahm 19. No wembri pagahj. gadā.

Rīgas labprahtigo ugunsdēfseju walde, kā „Ziga. f. St. u. L.“ sino, esot nospreedufe, starp fawu zentral-stanziju rahtusi un Wehrmana dahra leelo pawiljonu, prowes deht, eetaisht telefonisku fastinoschanos.

Rīgas Latweefchu beedribas namā otrdeen, 16. Septemeri, bija sapulzejuschees schejeenes latwisku beedribu representanti un ziti gaismas draugi, apspreeft no Latweefchu sinibu komissijas preefchā likto jautajumu, waj minetahs beedribas newaretu weenotees, kopigi gahdabt par Latweefchu tā fauktahs swebtdeenu skolas pazelshchanu un paplaschinashchanu. Sapulzete tahdam preefchlikumam pekrita ar wisu prahtu un isfazija titai to wehleschanos, ka schahda skola greeftu ihpafchu wehribu nī tehnisku finashchanu mahzibu, un ka pate mahziba notiktu neween swebtdeenās, bet ari darbdeenu walarōs. Nahkofcha sapulze tapa noteikta us 14. Oktobri, kur tad ari skolas programs taps tūwaki pahrspreests.

Semenu ogas. Scho rudeni laiks lit filts, ka weetahm semenu ogas pa otru reisu eenahlfchahs. Kā „Rig. Zing.“ sino, tad 14. Septemeri winai peesubtitas eenahlfchahs semenes is Biterneeku mescha.

Leela, pahdrofcha sahdsiba. Kad pirmdeenās rihstu pulksten puszet astonds Rīgas tirgotaja W. Hajena (Wajen) jaunee laudis pee bodes atnahja, kas atronahs Gelfsch-Rīgas leela Kalejuceelā, tad wini atrada bodes abra-durwis aifshgatas, bet eefchas-durwis uslaustas un preefchistaba dselskeras, kas bija spihkeri stahwejuschas; tad ari wini eeraudisija strikus un maschas. Wini isbailes bija leelas, kad wini redseja, ka is kantora bija isfagts naudas-flapis, kura bija noglabati wehrtspapihri un flaidra nauda, kopā lihds lahdeem 30,000 rublu wehrtiba. Hajena kungs to tubdak darija polizijai sinamu, turklabt ari dabuja sinah, ka lahda dahma is kaimiun nama pulksten puszet septinds bija is loga redsejufe, ka 6 zilweki lahdu leelaku, maschōs eerihstu waku is bodes isnesa un uslika us rospusku, kas stahweja bodes durwju preefchā un kurai bija aifjuhats balts sragš. To wisu sinah dabujufe polizija isstalleja us wifahm pufchm fawus eerehdnuus, proti us wifceem zeeem, kas is Rīgas iset, us bahnuifceem un damflawu stekeem, lai rauga saglus dabuht rokā. Bohz lahdam stundahm isdewahs to zilweku dabuht sinah, kas pee sahdsibas tas fuhrmanis bija bijs, bet wini, lai gan wini sinaja, newareja nekur atrast. Ari tos ischertus strahdneekus isfinaja, kas bija palihdsejuschi, naudas flapvi is bodes isnest. Sahds jauns zilweks winus bija usajinajis, lai jaw swebtdeenu mineto naudas flapi is bodes isnesot, bet tas netika, tapchz ka jaunais zilweks teizis, ka newarot fuhrmani dabuht. Bes ta wehl bijs otrs jauns zilweks, kuras abus strahdneeki ar wahrdeem apfihmeja. Weidsof ari polizejai isdewahs isfinah, kad fuhrmanu fainneeku, no kura lahds jauns zilweks Janis Jakobsons, kas senal pee Hajena bija par bodes puifi deenejis, bija brektangu nehmis, fazidams, ka winam leeli akmeni esot ja-cerauj. Nu aplauschnajahs pehz Jakobsona

pasihstameem un pee tam dabuja sinah, ka Jakobsonu redsejufchi Fridentahla wihnuifi Sarlandaugawā. Kad Fridentahls polizijai bija par neustizamu zilweku sinams, tad polizija lika wina dsihwolkli ismekleht un ismeklejoj atrada, winu patlaban sawā pagrabā bedri rofam, lai waretu tur dsel-flapi apfleht. Schis naudas flapis, kas par Hajena naudas flapi israhdiyahs, bija uslausts un flaidra nauda lihds ar wehrtspapihreem is ta isnemti. Wif wehrtspapihri atradahs pagrabā ismehtati. No flaidras naudas atrada 1200 rublu mineta wihnuifchneeka dsihwolkli; bet wehl 3 lihds 4000 rublu trubka. Pa to starpu Peterburgas 3. pilsehtas kwartali bija fakerti diwi neustizami zilweki, kas lahda wihnuifi dserdami bija leelakus papihra naudas gabalus manijufchi. Pee katra atrada lihds 1200 rublu. Weens israhdiyahs par Jani Jakobsonu un otrs par Kahreli Grinsfeldtu. Wihnuifchneeks Fridentahls un Janis Jakobsons jaw isteilufchi, ka wini sahdsibu pee Hajena isdarijufchi. Tas fuhrmanis, kas naudas flapi wedis un pats dabujis 1000 rublu, ari fakerts. Teefas ismeklefhana sahka. (M. 3.)

Zehjis. No tureenās mums peenahjis schahds raksts. Muhfu masa pilsehtina tā fakot, azim rediot isplehshahs un us preefchu eet. Deenu no deenas top buhwets un taisits. Ihpafchi pilsehtas waldei mums japateizahs par daschahm labahm un teizamahm buhwehm. Behru tita tirgus plazi atradamahs leela aka, tā nosaukta „Kalna schimbaha“ glihti pahrbuhweta. Scho gad pabeidfa pilsehtas lasarcti, kura ir teefcham kreetna buhwe. Tad atkal nesen nobeidfa to tā nosaukta „lejas schimbaha“ pahrtaisht, par kuru teefcham kattram japreezajahs un jafaka: „Gode pilsehtas waldei un flawa arkitektam Kampes kungam, par kreetnu darba iswechahu. Agrakt „lejas schimbaha“ nekahda wihse nedabuja tihru ubdeni, jo kars smehla, lahds frankš tam gadijahs. Tschigans ar dublaino spaini un schidels ar notwchpufcho trumeli. Bet tagad, jaspafsch titai krabns un wisu tihrakais uhdens tel pat uetibrakaja trauka. Repeeminetu ari newaram atstah, ka Zehjis zaur R. Matscherneeka f. cetaitito drukatawu daudf ko mantojufchas. U is.

Maleena. Gan jaw daudstrei laikrakstōs rakstis un sinots, ka zaur lopifku peedferchahnos daschadas nekahrtibas notikuschas; daschreit ar eerotfcheem speklus ismehro, pee lam weens ottam ilgās atminās atstahj. Tā nu ar pasinoju no Maleenas par lahdu tehwa un dehta zihninu. Mehstu iswadajamā laika pehz wezu-weza eera-duma (jo no attihrtibas un isglitibas, kas zitur tagad esot, mehš mas ko sinam) daschi senturi celuhds daudf talzineekus, kuras par palihgeem fauz. Pee tam ari sibwais top apghadats. Tā ari pee mums lahdi senturi (tehws ar dehtu) bija lahds talzineekus celuhgufchi. Kad no sibwa kreetni eefildijufchees, tad tehws dodahs nī tihrumu, mehstus is wesumeem gruhst, bet dehts ar ziteem stalli eefchā. Te peenahl dehtam lahds otrais senturis, aprunatees, waj schim ari wareschot sragš isgahdabt, jo schis ar sawejeem ween nepehjt iswest. Dehts, ka tas wezu weza mode, nowed zeemini sawruhj un pazeenta ar fawu gahrdako schapfchiti. Talzineeki doma, kad fainneeka klah naw, tad jaw war ka us deenahm strahdabt, tā ka wefcham tihrumā fahf darba aptruhkt. Schis par to sadusmojees, dodahs us mahju un neta apjautajees, fahf dehtu langabt par flinki, beedneeku u. t. pr. Dehts par to fanilnojees gahschahs tehwan wifū un parahda, lahds tas

dabas mundeerā israugahs. Tehws, pa tam dabujis kreetnu rungu, drahsch atkal dehtam par fleju, ko til nagi nef. Tā drihs weens, drihs otris laujas laukā dabu wirstroku. Buhru gan wehl wairaf zihnijufchees, bet ziti talzineeki redsedami, ka schi luga labu galu newar nemt, tos isfchēhrufchi. — Wai, wai tew, tu fawu wezako mihlfch lutekliti! Gau mas tu est sawā behrniba, ka ari wihra gaddōs wehra nehmis zeturto haufli! Un tu, wezais tehws, ari tu mas est fawu dehtu audfinadams wehra nehmis Sib-raka pamahzifchahu: „Kas fawu behrnu mihlo, tas pee wina rihlfchu netaupa, ka tas pehzgalā par to war preezatees. Seebalds.

No Straupes „B. W.“ raksta, ka tur pagahjufchā nedekā pee Platfchu kroga sakehrufchi trihs wihreefchus un weenu feeweeti, kas ar sragu sagfchahu darbojufchees. Nedarbs nahjis gaismā zaur wifceem pafcheem. Pee Unguru Ahfchu kroga laupijumu isdalot, weenam notufse netaisniba; tas fahzīs kildotees, — ziti par to winu fahitufchi un afflahjufchi pudsibhu grahwī. Kildā tapufchi daschi draudu wahredi isfaziti. Pagasta teefas wihrs tos uskebris un dsinees ar pasta wihreem nu wineem wakat, kamehr pee Platfchu kroga panahjis. Pee ismeklefhahnos tee nebuhf neleegufchees, ka ar sagfchahu darbojufchees.

Widsemē. No tureenās teef „HOB. Bp.“ sinots, ka priwatmuischās mahju pahrdofchana semneekem eet us preefchu ar sekmi, lai gan wideja pirtschahās zena par dahlderī semes 1879. gadā pazehlahs lihds 186 rbl. 96 kap., tas ir par 32 rubli augstak neta gadu agrak bija. Behrna gada laika semneeki eemantoja 573 mahjas, 10,223 dahlderu leelumā. Tagad semneeku ihpafchumā ir jaw 15,528 mahjas; palika nomā 17,635 mahjas. Tā tad no wifahm gubernā efofchahm semneeku mahjahm ir semneeku ihpafchumā pahrgahjufchas 46,9 procentes un palika nomā 53,2 procentes. — Krona muischās mahju eemantofchana zaur semneekem noteef ar wehl leelaku sekmi: pehrnā gada ir noslehgiti kontrakti pahr 266 mahjahm, 12,194 defet. leelumā (1878. gada pahrdotās 265 mahjas, 7665 def. leelumā). Pirtschahās suma aprehinata zaur arendes maffas kapitalisajiju (no 4 proz.) un istaifa pa wifu Widsemi 328,580 rbl. Pee pirtschahās kontraktia paraktifchahās pirtzei eemaffaja 23,162 rbl. 25 kap.; palika parahda 305,417 rbl. 75 kap., kas 49 gaddōs janomafsa.

Atlitfchi. No tureenās „Balfei“ peesubtitē schahds raksts: Atlitfchu pagasts, kas lahds trihs juhdēs no Wentpils pilsehtas atstaru, peeder zeem. Suhru grafam v. Lambsdorffam. Schim pagastam ir pawifam titai lahds 20 fainneeku mahjas, no kurahm jaw lahds 11 par dsintahm nopirkts. Zeem. v. Lambsdorffa grafa lgs, gribedams, lai wif agrak bijufchee rentineeki fawas mahjas paturetu, tahs tad ari par pee-ejamu maffu pehrnaja gada par dsintahm pahrdewa un zil man sinams, ari kare fawas nopirka, bes ween weena, kas us zitureeni nogahja. Zeru, ka drihsunā ari tee ziti, kas wehl nawa fawas mahjas pirtufchi, to paschu darhs un tā tad wif pagasts is gruntneekem pastahwehs. Teefcham kreetns solis us preefchu. — Par fcha gada raschojumeem runajot, waru faziht, ka seemas labiba u laba, wasaraja turpreti pawahja, kas leetus trubkuma deht no faules deefgan tapa apspeesta. Jo pa wifu laiku no 15. Maja lihds Julija beigahm schreit gandrihs nekahds leetus naw lijs, Kartupeli pee wifa faufuma labi, tapat ari siri Seens,

ta wectahm, fur faufums nelo nestabdeja, bija widus raschojums; abholinšch wabrats. Ari newaru artstahb nepeeminejis weenu nelaimes atgadiseenu, kas muhsu kaiminu draudse notika. Suhras muishas kaleju sellis, jaums sehns, gabja Wentas upe masgatees; pahdroshs buhdams, bija dselme eeklinwis un peldeht nemahzedams — noslibla.

Jelgawa. Saulas mahzita kurfcheeris, Krišchs Swaigine, kurfch bij aibrauzis u' Krihsburgas dselsejela stanziu, lai waretu no tureenas mahjas pahrewit to pa dselse-jelu preefch Saulas mahzitaja atfahituro firgu, tika mahjas brauzet, 21. Augustā no rihā, netahl no Olengraf muishas wehja-sudmalahm atrahs u' jela bes samanas gutot. Galwa esot stipri fadausita, nauda un leschas-pulkstiens atnemti. Deht schihs lectas ir usfabkta no Jlusites pilsteesas imel-leschana.

— Nakti no 26. u' 27. Augustu dragajees turuma pee uguns-bahkas „Bakhsen“ Angtu damslugis „Ditaley“ sem kapreina Jwans wadischanas. Rugis nahja no Berrowas u' Rigu un bij labdets ar fshugumu. Ruga laudis, kahdi 16 zilweku, tika isglahbit. Dragajushos twaikoni eewilla Wentepiles glahbshanus laiva Reindeer, Wentepils osta.

— Par Jelgawa notureto „Mahras turgu“ war teikt, ka leetus deht, kas daudi tirdsenekus mahjas notureja, nebij tik brangi apmeklers, ka jiteem gadeem; it ihpafchi, kad jauks laiks eekriht. Behneem par isprezashanos bij u' tirgus-platshcha fshogad diwi karofeli uszesti. Bij jozigi redseht, ka pee fshem behrnu preekeem ari leeli zilweki peedalijahs. Pee-augufchi wihtu un feeweefchi, pat ari wezifchi, samafajsa ar preeku paghretahs 5 jeb 3 kapeikas un gaidija u' eefahlschanos jeb walam laishanu ar laimibas pilnu gihmi, sehbedami u' faweem toka firdsneem. Kad zitu preeku naw, labi ar tabdi. Ari pahris schihdinu, faduhrenchi nashus galdos, karinaja dashu labu, laimi isbroweht, isweiziga rinka meschana. Trihs schwindleri, kuri Riga fawu weikalf ar laimes wellineem dsima, bij ari muhs Jelgawneekus apmeklesfchi un ka wareja redseht, bija ari daudf tabdu, kuri tika fawu nahlamibu few zaur laimes-wellinu pasludinah. Ka tabda Rigas Wahzu awise fimo, tad fchee schwindleri pahbeduwfchi ari bildes (gihmetnes), to starpa ari dashu mahzitaju. — Tas nu nebuhtu wehl nekās, bet tad tee ar dasham teatra-fsheleraju un zitu kauschu gihmetnehm, ar Kristus bildes pahredod, tas tashu nu gan buhs par daudf. Waj nebuhtu gan peenahzigi, fshos un dashus zitus schwindlerus waital uspafcht, jeb teem pawifam ailleegt, tabdus weikatus dshf. Bes tam wehl schihdini pahredewa fawas fshas-przes zaur kaulinu meschana un loschana, kas tal nebuhtu naw brihw.

— Muhsu pilstehta tika notureta no 9. libds 12. Septemberim, bruneneeku-nama leelaja sahlē, Kurfemes mahzitaju fchi gada fapulzeschanahs jeb sinode. Wina tika eefahkta ar Deewatshofshanu Wahzu Trinitatis bahnija. Mahzitajs Bielensteins u' Dobeles, tureja atklahschanas spredikt par Mat. 5, 13—14. Ap pulsten 4 pehz pusdeenas bij pirma sehbedschana. Pehz dashu fihlu lectu pahspreefchanas runaja Pant mahzitajs par namu zelschann preefch wahprahstigeem; ka u' fawahktham sinahm redsams, esot Kurfeme pawifam libds kahdu 850 gara-flimneeku. Bes tam nahja ari pahrunaschana, zil wajadfigi esot eegrosiht bahnijas wirs-preefchshahwu amatus. Zitas deenas tika wis-

waital runats un spreceht par laustfotahm. Tablat nolehma, lubgt Peterburgā peenahziga weeta, lat tikt pa-augstinata summa, kas teel atlaista preefch krona-bahniju isbuhweschanas, jo tabda mehra, kahda wina libds schim teel atlaista, ta esot israhdijshehs par nepeetezigu. Pehz tam runaja Katterfeld mahzitajs, par bahnijas diakoneem. Pehdigi pahspreda ari wehl par to, ka buhtu ja-isturabs Jelgawas garidneekem pret Jwintianeefchu tizibas selti.

Issaidroschana par baptistu kristibu Jelgawa. Ka zeen. lasitajem ras wehl buhs labi atminams, bija Mahjas weefa 32. numura par baptistu kristibu rakstis, kura esot fwehdeena 20. Julija, Jelgawa no rihā starp pulsten 5 un 6 Leelupe, pehz rakstitaja usdewuma, notifuse u. t. pr.

Tani rakstena par baptistu kristibu teel teikt, ka baptistu esot sawa lubghchanas nama, Katolu-eela pulsten 3 no rihā fapulzejushees pahrtarus skaitiht un par jaunkriftameem Deewu lubat un pulsten 4 jaw bijufchi pee Leelupes aif saldatu magafinehm, fur tad pehz argshā mineta laika 12 feeweefchi un 7 wihreefchi tilufchi tabda wihse kristu.

„Mahzitajs esot katur kristamo is teltes ar aiflahtu gihmi weenu rolu u' palauscha un otru u' kurbim pee Leelupes iswedis un tad ihfus pahrtarus skaitidams ar weenu grubdeenu kristamo eegrubdis uhdeni! Pehz kristishanas esot tad jaunkriftitee karris sawa telte eegahjufcht, pahgehrbushees un tad dewufchees u' mahjahm.“

Ka baptisti 20. Julija pulsten 3 sawa lubghchanas nama fapulzejushees un pahrtarus skaitijufchi, u' maldishchanahs, jo baptisti fapulzejahs 20. Julija rihā pulsten 9 sawa lubghchanas nama pehz kristibas un newis preefch kristibas, un pahrtarus, kuras baptisti par nederigeem atsinufchi, wini ne par wifam nekaita. Ari tas ir maldiba, ka 12 feeweefchi un 7 wihreefchi esot starp pulsten 5 un 6 tapufchi kristiti.

Kristishana tika starp pulsten 6 un 7 idarita, pee lam tilai 9 feeweefchi un 7 wihreefchi tapa kristiti.

Bet wifu rupjaka netaisniba ir, kad rakstitajs faha, ka teem, kas tapufchi kristiti, esot bijis aiflahts gihmis un mahzitajs pats ir katur ar weenu rolu u' palauscha un otru u' kurbim u' teltes pee Leelupes iswedis un tad ihfus pahrtarus skaitidams kristamo ar weenu grubdeenu uhdeni eegrubdis! Schinis pehdigās teizeens rakstitajs ir lubhojis baptistu kristibu isimeet un laufchu preefcha nowahra likt, bet tas nebuhtu naw winam isdewes!

Karris, kas 20. Julija pats ar sawahm azim baptistu kristishanu redsejis, fima, ka rakstitajs no sawa isdomata ihpafschuma runa, baptistu kristibu nekahrtigi aiflahrdams. Pee baptistu kristibas nelo ta nenoteek, ka ar aiflahtu gihmi taptu kristiti. Ka redjams rakstitajs fshos teizeenus: „ar aiflahtu gihmi, weenu rolu u' palauscha un otru u' kurbim pee Leelupes isweda un tur ihfus pahrtarus skaitidams ar weenu grubdeenu eegrubda uhdeni,“ no plahpahm nehmees, kuras no ne-efofchahm leetahm efofchas rada!

Baptistu kristiba noteek loti weentahrtigi bes kaut kahdas pahrgrosfshanas pehz apustulu draudses eestahdijsima un ta tas ari notika tai 20. Julija Jelgawa. Pee kristibas isnahf kandidati is sawahm teltan bes wefchanas pee uhdens, fur tad mahzitajs pehz ihfas runas pats par preefchu uhdeni nolahpj, tad kristamos, kuri pehz kahrtas pee wina uhdeni nolahpufchi pehz teem wahrdem: „ta Tehwa, Dehla un Sw. gara“ wee-

gli bes grubshanas uhdeni nolahsch un atkal is- jet ta tas noteek pee katra, kamehr wisi, kas pee kristibas fagatawojushees, ir nokristiti.

J. A. Rumberg,
Rigas un Jelgawas baptistu dr.
wejatais mahzitajs.

Par „brihwibas swehtkeem“, kuras jauna Deepajas labdar. beedriba 30. Augustā isrihkojufe, atrodam „Deep. Pasteneekā“ jo plashu aprakstu. Swehtki tapa isrihloti „pawiljonā“, kas no pilstehtas preefch tam bija laipni atwehlehts. Sahle bija jauki gresnota mejahm, transparenteem un karodfimeem. Bija amahfufchi 86 weefi; to starpa trihs goda-weefi. Runas tureja beedribas preefchneeks Chr. Trautman lgs, wina weetneeks Augenberg lgs, un Ulfstin lgs. Is wifahm schihs runahm atskan dshi fahustais preeks par Latweefchu pehdejo laiku panahlfimeem un it ihpafchi par to, ka ari Deepajneeki nu tikufchi pee sawas Latw. beedribas. Pehz tam wehl runaja fitefnigus wahrdus mahzitajs Nottermunds un tad — ka „E. Past.“ raksta — „fimees Brasche tehws kashpa katederi un, kaut gan wezumis muhsu nihloto fimgahwi stipri aifnehmis, winfch fshchzigos wahrdos apleezinaja, ka wina dshifshchanahs no behna kahjabin, wina fwalwa no jaunekla deenahm libds tagadejam fimeam wezumam Latwu tautinai peederejufe, ka winfch no Latweetes mahzits Tehwa reishi skaitiht, un ka wina pehdejahs wahrdus nahwes fhuandira buhs: Deewes, swehtki Latwu tautu!“ Zapreezajahs, no Brasche tehwa tagad tabdus eepreezimofchus wahrdus dsirdot, pehz tam kad winfch preefch 10 gadeem atpafat par Latweefcheem (ihpafchi eefsch „Balt. Monatschrift“) pawifam zitadi spreda un zaur „Samlatweefchu“ nofautumu isgudroschana dashas nepatfshchanas zehla!

Lopu isstahde Wispute, no 7. libds 9. Septemberim, isdewufchees it labi. Apmekleta tapufe no kaddahm 5000 zilwekeem. Scho isstahdi isrihloja Kurfemes faimneezibas beedriba, kuras presidents, Titelmundes barons Behrs; wina atklahja zaur ufrunu Wahzu un Latweefchu waloda. Otra deena bija goda-ahgu isdalischana. Birno ahgu, seclu fudraba medali, dabuja Deheles-Bakshes barons von der Hoy, par wispahrigi labu lopu audfmaschana; tad diwi masas fudraba medakas nospreda Leel-Deezeres renteslungam G. Wiedneram, par diwi pascha audfinateem brubneem ehreleem, kas teefcham no wifem apberhtoti tapa. Wispahrigu eewbrofshanu pee publikas mantaja senneeku firgu zihfshchanas fkeefschana un wesumu wilfshana. Fkeefschana pirmo ahgu (75 rbl.) eemantoja Krona Materu pagasta Gudū faimneeks Kahlis Duhmanis; ar pascha audfinateu firgu, un otru ahgu (50 rbl.) — Wisputes pilste pagasta Dreju faimneeks Anshs Wallafch, ari ar pascha audfinateu firgu. Pee fkeefschchanahs peedalijahs 12 firgu.

Muhsu kaimini. Sem fchi wiroakhta eefahsam isgahjufcha numura nodrukah it „Gesti Bosimees“ garaku rakstu, kura beigas schini numura pawneedsam. Beigas stan ta: „Eoti faprotami Jrg. f. St. u. L.“ atklahri un taisni isreiz, ka abahm fimes tautahm un Wahzeefchu leelako datu fozialistkas dshiwes laika zehlees atklahs karsch, kas agrakt nebeigfees, kamehr Wahzeefchi ne-ahpweedihs sawas pahrwaldishchanas kahrtibas un ne-ahfshs, kahdi ir wina ihstee peenahlfimi un usdewumi Jgaunu un Latweefchu fime. Jo lo apfshme schihs nowzejuschahs un aifween tufschahs leelishchanahs, ka muhsu Wahzu libds-pilfonti muhs buhtu deewesim ka pahastijufchi un

felmejuschi zaur fawu dalibu pee Zgaunu un Latweefchu tikumu un walodu ispehtifchanas? Teem, kas teefcham to darijuschi, mums japateizahs un dascheem loti dauds japateizahs. Bet waj mehs pateizamees teem, la Bahzu wihreem? Ne, muhsu pateiziba peeder wineem la sinibas wihreem, kas klufas pehtifchanas laufa ir paplafchinajuschi zilweku sinafchanas robeschas, bet ne, kas domajuschi, preefch tautas politifkas dsihwes strahdaht. Mehs tagad runajam no tautifkla darba. Ko muhsu Bahzeefchi pah to doma un pee ta strahda, to mehs eewehrojama un nosweram, kahda wehrtiba tam darbam ir preefch tautas un semes. Behz muhsu domahm ir bes wehrtibas un pat flahdigi Bahzeefchu besgalige wahzinafchanas nodomi, kuru wini agraki un tagad apfedi ar jautaku wahrdi „kulturas fwehtibu.“ Ja nejaulahm leetahm preefch flaituma juschanas apmeerinafchanas dodam smuku wahrdinu, tad paschas leetas wehl ne-atjelam. Behz muhsu Bahzu domahm ir isglitiba un kultura muhschiga weens un tas pate, kas Bahzu buhschana, Bahzu waloda un Bahzu pahrelezinafchanahs, ta la Bahzeefchi tos teefcham isfmei, kuru to sin un preefch tam strahda, lai Zgaunu un Latweefchu semes abas tautas us patifabwigas kulturas zeta nahlamiba waretu fapneegt zilweku isglitibas augstalos pahapreemus la Bahzeefchi, da fawu zeku ejot. Bet pret to Bahzeefcheem jaspahrdahs lahjahm un rolahm un tas ja-usfludina par ne-eeffehjamu, jo zitadi pasustu winu tagadejais ir fewischihs stahwoflis un winu sozialisla un politifka pahwaldiba. Tapehz ari „Ztg. f. St. u. L.“ ranga muhs pahrelezinaht, la tas buhtu otra dsimtenes lihdsiemhtneeka peenahkums, wairaki jeb masaki tikt awahzinats, wairaki jeb masaki sewi usneht Bahzu buhschannu un dsihwi. Jo jaw gadu simtenus waldot un seedot schi sem aplaimotaja kultura. Kas nu gribot padarht wifus semes eemhtneekus par dalibneekem pee schihs kulturas, tas lai atmetot tautifku darbu un lai nezenfchotees pehz faweenofchanahs pehz tautibahm, jo tas buhtu nederigs un breefmigs.

Breefmigs preefch lam? Bahzeefcheem tik ween. To peemirht fajiht „Ztg. f. St. u. L.“ Tad nu, mihtee brahti, nahjeet pee prahta un atfahjeet latru tautifku darbu: tas ir nederigs. To jaw Bahzeefchi labaki sin, jo wini ir laifam pee mums waldofchahs un seedofchahs kulturas nomneeki. Un teefcham wineem ir taisniba. Muhsu darbam ir par schauras robeschas, winsch ir gandrihs nederigs, kad paliktu us ta pahapreena, us kura Bahzeefchi wehlahs to patureht. Tee gan teiz, lai semalahs lahrtas un semaka isglitibas pahapreena laudis ar winu atkautschannu nem dalibas pee „fwehtibu nefejas kulturas“ fawa paschu wihse un waloda, lai muhsu semneeku lahrtu teel us preefchu audfinata zaur paschu flolahm, basnijahm un literaturu. Bet kas grib tikt laimigals, kas grib tikt par augstakas, isglitotas pilsonu fabeedribas lozelli, tas lai atfalahs no ihsteni Zgaunu un Latweefchu dsihwes, tas lai paleel par Wahzeeti un lai peefawinajahs to mahntizibu, la til tad muhsu semes nahlamiba apdrofchinata, muhsu fadsihwes peenahkumi un zilwezibas usdewumi ispiditi, kad wif semes eemhtneeki nem dalibu pee Bahzu seedofchahs un fwehtibu nefejas kulturas, kad wif semes eemhtneeki buhs fapulzejuschees sem Bahzu buhschanas fargataja wairoga. Jo til Bahzu tautiba, „weena pate us femi dibinata“ ir pee mums domajama, til Bahzeefchi drihtst un war

te Zgaunu un Latweefchu semé faweenotees par ihpafchu tautas partiju, drihtst un war te buht „ihpafcha wara.“ Ka zits usdrofchinatos, to gribeht, nawa domajams.

Teefcham tas nawa domajams preefch teem, kas semes leetas prahtigas apfehribas weeta eet atfichos aifteetahm azim. Bet la tad ihsteni ir? Waj tas teefcham nebuhstu domajams, la pee mums waretu zeltees ihpafcha tautas partija? Bet kad tahda partija un wara jaw buhtu? Tas laifam aiks, kas tahs neredf, un kurlf, kas no tahs nefa nedfurd. Kad politifka dsihwe jaw buhtu pee mums laba lahrtiba, ta la wifas laufchu lahrtas un tautibu kopibas nemtu dalibu pee semes pahwaldifchanas — un liberalo muifchneeku partija jaw grib muhs pee tabs laimes weft — tad gan ari „Ztg. f. St. u. L.“ it labi manitu, waj mums ir jaw ihpafcha tautas partija un wara, jeb ne. Jaw tagad waram buht iten meera ar fawu tautifko partiju un waru, un laifi parahdihf, kuras rolas gur muhsu semes nahlamiba. Bet to jaw iten drofchi sinam, wara gulejusi ilgi muhsu Bahzu lihdsipilfsonu rolas un tas nawa bijis Baltijas semei par fwehtibu. Kad nu Bahzeefchi newehlahs, la groschi reisi nahl Zgaunu un Latweefchu semes dehtu rolas, tad wineem daudf stingraki jagahda preefch jawas tautas partijas un waras, tad wineem daudf wairaf ja-apfehrahf, wifos politifkos un fadsihwes jautajeendf ne-atlahptees un zeeti turetees lihds beidsamai afins pilitei, jo zitadi teem jabihstahs, la winu tautas partijas wara ildeenahs nepaliktu schaurata, nodomajama un til fapnu walfti klifsdama. Kad wefelu tautu grib peenaglot pee semakas zeema isglitibas pahapreena, pee pahraf schauras un tadeht bailigas gara brijwestibas, tad wajaga tautu padarht ari par meefigeem wehrgem un tai ari ne-attwehlet ne masakahs kuftefchanahs. Jo zitadi darbs til pufei padarht un griba til pufei panahkta. Tapehz gudri dara muhsu konserwativahs partijas Bahzeefchi, no winu stahwofla flatotees, kad wini ar wifu spehku tam pretojahs, la tautas dsihwibas teefibas, weena alga, kura laufa, teel paplafchinatas un tautai leelala wafa preefch kuftefchanas teel dota. Ar latru foli us preefchu ja-aug tautas spehkom, winas tautibas apfinai wairaf jafkaidrojahs un jastiprinajahs, winas wajadfibahm un pagehrejumeem leelakeem japaleel, winas ihpafchai politifklai dsihwei pilnigalai jateel, winas mehrteem ahtrati fapneedsameem jalkuhst un pretineeku warai jamafinajahs. Waj tas kautkur peedfimots, la preefch dsihwofchanas spehjiiga tauta attihstibas zela buhtu apstahjufees us tabs weetas, pee kuras pee mums Bahzeefchi grib fajistht Zgaunus? Preefch dsihwofchanas spehjiiga tauta, kad ta til fahkufees kufteetes un pirmos folus us preefchu spehrufi, fawa gahjeena wairs ne-apstahjahs, pirmf nebuhf dsihwe parahdijufi un pilnigi attihstijufi fawas ihpafchas gara un dwehfeles dahwanas. No kureenes zelahs te Bahzeefchu schaurais redsets aplots? Jeb waj tee negrib redseht, lai winu wehsturifkabs juhsmas nekiftu aiftiktas? Reisi teiza no Bahzu pufes, jo dunjaks ir semneeks, jo labaki tas preefch mums iraid! Wineem wajadsetu to wehl tagad teikt, ja wini grib palikt pee fawas pahfchahdashanas un pahwaldifchanas programas. Un gandrihs to paschu wini ar tagad teiz, domadami, jo wairaki Zgaunus peefajstam pee semakas zeema isglitibas pahapreena, jo derigaki tas preefch mums; wifa augstaka isglitiba, kas teel fapneegta tautas waloda, ir preefch mums

bailiga leeta; tapehz tai pretofimees ar wifu spehku! Bet mehs teizam, kas Zgaunu un Latweefchu tautahm nefa zita negrib attwehlet, la til zeema isglitibu, kas fawe tautifku darbu un tam schlehrlus zela leel, lai til tauta nekiftu wefta fawa waloda un fawa atfifchana pee zilwezibas pilnibas, kas to newihfcho fapraft, la tautai fawa pascha semé wajaga buht par weenigo partiju un spehjiigalo waru, kas spredeko un negrib nefa zita, la til to, lai semé un tauta ne-eetu us preefchu, lai tautas dsihwibas dsihflas tiftu fajstitas. Tahdus meht eeraugam par zilweku teefibu, ihstehahs isglitibas un dsimtenes ihstena labuma pretineekem, par maldoneem, kas to nefaprot, kas lehti faprotams, lam preefch semes un tautas nawa us labu zeku wefdamas firds apfinas.

Lai tatschu reisi pee muhsu Bahzu lihdsipilfsonem mostos ihstena firds apfina, kas taisnibu spreefch bes walffchibas, neflatidamahs us ihpafcheem paschu labumeem, bes paschu islutinafchanas. Tad gan nahls laifi, kur muhsu Bahzeefchi kopā stahwehs ar semes dehleem pee ta pascha darba un tani pascha prahta, kad wini tizehs, la winu peenahkumi pret semé un tautu ir tee paschi, kahdi muhsu peenahkumi! Tad buhs zeets un drofchs meers wifa Baltijas semé, tad muhsu Bahzeefchi paliktu par Balteefcheem!

Ta rakstija Zgaunu awife Gesti Postimees.
Somija. Nefen Budasjarwos, kahdai 7 gaudus wezai meitenei, usbrula ehrglis, kas meitenei fahchra ar weenu lahju gihmi, ar otu pakausi. Laudis par laimi to laika pamanija, peefkrehja flahst un noftita ehrgli. Behrna eewainojumi ne-efot breefmigi.

Monfunda, Harris tuwumā, 5. Septembri fadega Bernawas kugis „Maria,“ kapt. Tennifons, ar dselst un gabalu prezes lahdiu. Kugis nogrima 2 afu dsikumā. No gabalu prezes ir zil nezil glahhts, bet wifst stipri apfwilis. Dselst usfelfchana ari ir fahkufehs.

„Wajennij Shornit“ dob schahdas eewehrojamas finas par muniziju (pulweri un lodehm), kas isleetata 1877. un 1878. g. kara:

Wifa Kreewu armija fastahweja is 23 diwifjahm, kurahm bij 16,361,280 patronu. No schahm isleetata 12,898,038, ta tad atfiktahs 3,463,242 patronas. Bes tam wehl kara eefahkumā pee armijas atradahs un lihds kara beigahm palifa kaujas laufa 14 diwifijas; us tahm kriht 19,051,200 patronas. Kara laika no tahm isleetata 8,973,299 patronas. Geewehrojama ta leeta, la patronas miwairaf wis ne-istehreja tee pulki, kuru nahza fihwakajās kaujas, p. peem. pee Schiplas, bet 16. diwifija, kuru bija generalis Skobelews par wadoni un kura israhdijahs zaur usbruffchannahm. Schwi diwifijai bij 1,250,380 patronas, bet isfchaut wina isfchahwa 1,421,781 patronu, ta la tai wajadseja eet pee magafnahm. — Wiswairaf patronu isfchahwa Saraiskas pulks Karachafankjei kauja, kur zaurmecha us latra stobra nahza 94 patronas.

Kreewu awifes „Beperz“ fimo, la Wilnas generalgubernators, general-adjutants Todlebens, tilfchot ezehts par inifcheneeru buhschanas generalinfpektoru. Jo projam gribot no jauna eerihkot gwardija un Peterburgas kara apgabala komandanta palihga weetu, un fcho weetu ari ustizeht general-adjutantam Todlebanam, lam tahda sinā buhtu 2 augstas weetas ispidamas. Todlebona weeta par Wilnas generalgubernatoru nahlfchot generaladjutants Tschertkows, kas schim brijfcham ir generalgubernators Kijewa.

Pee saldatem beeschi atgadahs azu flimiba. Rahds Kreewu kara-abrits isflaidro, ka schi flimiba zelahs — no nepeeteeziga meega. Behz aprehina, Kreewu saldats nakti gulot ne wairak la 5 stundas 17 minutes, zaurnehra nemot. Kad nu pee-auguscham zilwekam gulefchanai 7 stundas wajadfigas, tad irahdotees, ka gaurdihs no 4 naktim winam 1 naktis japa-laisch nomoda.

Strihds stary Kreewiju un Mihnu, Kuldschas dehl, ka rahdabs, taps it meerigi islibgts. Bet winsch tomehr ir malfajis kreetnu naudas sumu. „HOB. BP.“ stahsta, ka Turkestanas apgabala kara-spehla farihfoschana us karu malfajuse 5 mil. rublu, slottes farihfoschana dreeksch Klufas jubras — 3 mil. rbl., un Wladiwostokas un zitu weetu apzeefinaschana gar Klufas jubras peekrasti — 3 mil. rbl. Kad sche wehl peeflaita daschas zitahs ar scho leetu fakara stahwoschas idoschanas, tad drofschi war rekinaht, ka mums Kuldschas jautajeens ir malfajis 12 mil. rbl.

Tiflisa. Grafam Loris-Melikowam par godu, kusch no Kivadijas gribejis nobraukt us Tiflisu, bet wehlafti atkal pahrgrossijs scho sawu nodomu, Tiflissas pilsehtas dome nospreeduse 1. Septemeri: 1) grafu list fagauidiht bahnufti no wiseem pilsehtas waldes weeteekem; 2) winam pafneegt Tiflissas goda pilsefona diplomu; 3) Utamana-eelu pahrfaukt par Loris-Melikowa-eelu un 4) preeksch 2 stipendijahm us grafa Loris-Melikowa wahrda noguldinabt 16,000 rbl. Pa to laiku, kamehr Kawkasija wehl naw uniwertitets, kurai par labu janabt schahm stipendijahm, winas pa weenai nododama Beterburgas un Maslawas uniwertitethm. Trihs pehdejee (2—4) spreedumi paleel spehla ari tad, ja grafs Loris-Melikows schoreis nenahthu us Tiflisu.

Par labibas tirgu atrodam eefsch „Per. Bxx.“ schabdas sinas: Rudsu zenas us Beterburgas birschas (par 12 rbl. 65 kap. par tschetwertu) tuwojahs kweeschu zenahm: Niga rudsu peewefchana ir apstahjusehs, tadeht ka winas apgabala schihs labibas wairs naw pahrdofchana. Kreewijas widus gubernas rubseem zenas jaw ir augstakas neta kweeschem. Boltawas gubernas p. peem. par rubseem malfas pa 1 rbl. 20 kap. par pudu, par kweeschem turpreti 1 r. 10 kap. Tapat Kurfstas gubernas. Tahdas zenas minetos melnsemes apgabals jaw rahda us bada laileem, un ari teescham tur buhtu bads, ja griki schini gada neubtu wijai labi isde-wuschees. Tahda zenas zelschanahs tuhlt pehz labibas eewahfchana ne-afola neta labu, un jagaida turpmal wehl dauds augstakas zenas. Daschi tirgotaji wasara bija noslehguschu kontraktus ar Berlins firmahm, pehz kureem wineem us rudeni bija jafuhta us Berlini leelas partijas labibas. Tagad wini malfas kreetnas sumas, lai atlaischot no kontraktu ispidifchana. Daudsi Kreewu tirgotaji zaur to frituschu bankrot, un Kreewu papihra rublis Berlins birschah stahw atkal labu teesu semal. — Ari Franzija un Anglija kweeschu rascha ir wahjata neta gaidija. Zaur to Anglija pehdeja laika zenas ir pazehlfuschabs pa 60—70 kap. us pudu. Seemel-Amerika, kas bija fahfufe kweeschus us Ciropu fuhthi, to wairs nedara, laifam us augstakahm zenahm spekulereedama.

Ahrsemes sinas.

Belgija. Ka lasitajeem sinams, tad Belgijas waldba preeksch kahda laika idewa brikwprahtigos skolas likumus, pehz kureem garids-

neekem tika atnema skolas pahrawaldiba, proti tahdas skolas, kas libds tam bija garidsneeku sinu un pahrawaldifchana bijuschas. Schee brikwprahtige skolas litumi atrada pee garidsneekem tos sibwaks pretinekus un garidsneeki nu no scha laika fahla ar wisadeem libdsneekem pret Belgijas brikwprahtigo waldbu strahdabt, ta ka pat pahweste pee Belgijas garidsneezibas laida rakstu, lai us tahdu wishi pret semes waldbu nestrahdatu. Naids pret waldbu tureenas garidsneekem libds schim palizis. — Bet greeftimees pee paschas skolas leetas atpakal. Kad tahs skolas, kas libds tam bija sem garidsneeku pahrawaldibas bijuschas, garidsneekem tika atnemas, tad garidsneeki schihs skolas gribeja laudim ceteift par launahm un zil waredami laudis peerunaja, lai sawus behrnus schinis skolas nesuhtha. Kad waldba dabuja sinah, ka garidsneeki ta fahf pret tahm wineem atnematam skolahm strahdabt, tad wina lita garidsneekus pee atbildibas faukt. Garidsneeku isturefchanos pret skolahm ismeklejt, trakas leetas nahza pee gaismas. Ta par peemehru garidsneeki bija teem, kas minetas skolas fuhtha, leeguschu fwehtas wafarinas, bet ne titai to, ari feewahm draudejuschu, ka wini tahs no to brikwprahtigem wihreem schkirfchot; behrneem atkal fagijuschu, lai tee saweem brikwprahtigem wezakeem nepaklausot; daschi garidsneeki pat pee perschanahs lehruschees. — Ar tahdeem libdsneekem Belgijas garidsneeki karo pret brikwprahtibu.

Mihna. Atnahlfuschas sinas, ka Kantonas pilsehta notikuschi lauschu nemeeri. Nemeer-neeki apdraudeja ta nosaulto Ciropeschu koloniju (apmeschanahs weetu) un usbruka katolu misionai. Nemeeri safneedsa tahdu plafchumu, ta ka par wajadfigu asina, saldatus palihga nemt, lai nemeerneekus waretu sawaldsinah. Pee saldatus fadurshauahs ar nemeerneekem kahdi nemeerneeki tika nofauti.

Deenwidus Afrika. Sataifahs Angteem Deenwidus Afrika jauns karfch. Tas ir notizis us schahdu wishi. Basuteeschu zilts ir stary tureenas meschoneem ta jo wairak atihstita un weiflaka tauta. Basuteeschi bija Angteem torcij, kad teem ar Zulu-eescheem bija jakaro, daudsfahrt palihdsejuschu; wini bija mineta Zulu-eeschu kara Angteem palihga nahlfuschu un to bes kahdas atlihdmahchanahs jeb algas darijuschu. Kad Zulu-eeschu karfch bija beigts un Zulu-eeschu pahrawareti, tad Angtu waldba pee meera lihghschanahs pagehreja, lai neween wishi Zulu-eeschi sawus kara-erotschus nodotu Angteem, bet ari Basuteeschi, kas tatschu nebija pret Angteem karajuschu, turpreti Angteem pee karoschanahs palihdsejuschu un wisur ka Angtu draugi parahdijuschees. Sinams ar schahdu netaisnu Angtu pagehrejumu Basuteeschi newareja ar meeru buht, turklahst wehl peenahza ta buhshana klah, ka Basuteeschem, kureem katra slinta malfaja 200 libds 300 rubtu, wajadseja sawas slintas Angteem aidot katra par 20 rubteem. Basuteeschi zil waredami schim Angtu pagehrejumam pretajahs un papreeksch eefneedsa luhghschanahs rakstu pee tureenas Angtu pahrawaldibas, tad atkal luhghschanahs rakstu teescham pee Angtu lehnineenes, lai wineem sawas slintas aistahjot; bet abas schihs luhghschanahs tika attraiditas. Angtu walsts wihrs, lords Kimberleis, Angtu waldbai fazija, lai Basuteeschu luhghschanu ne-attraidot un ta tad usfcha prahta ar Basuteeschem negetot karu; bet Angtu waldba scha prahtiga wihra padomam neklausija. Ari generalis Wolseleis bija Angtu waldbai teizis, lai

ar Basuteeschem karu nesahlot, jo kara-brikhti Basuteeschi warot libds 30,000 saldatus kara raidiht, kamehr Angteem sawa Kap-pawalste (Deenwidus Afrika) titai esot 2000 karewju. Wihrs neta nelihdseja, Angtu waldba pee sawas pagehrechanahs palifa un ta tad naids stary wihu un Basuteeschem iszehlahs. Basuteeschi, ka protams, Angtu pagehrechanahs nepaklausija un Angtu waldba kahdu kara-pulku pee Basuteeschem aifuhthija, kas tos pee paklausfchanahs peespeestu. Stary isfuhthito Angtu kara-pulku un Basuteeschem jaw bijuschas diwas fadurshanahs, pee kam nekahda leelaka laushchanahs nenotika. Angtu pasaudejuschu weenu wirsneeku un kahdus saldatus. Pa telegrafu atnahlfuschas sinas, ka neween Basuteeschu seme, bet ari Damaras seme fazehlfuschu us nemeereem pret Angteem.

Widsemes lopu-aifstahwefchanahs beedribas sinu par sawu darboschanahs 1879. gada.

„Taisnajs gabda par sawa lopa dschwibu, bet besdeewigo apschelofchana ir bahrdfiba.“ Schee Salamana wahrdi mums mahja, ka Deewa wahrds jaw wezas deribas laika lopus mozitajus peeflaita „besdeewigeem.“ Bet waj tad jaunas deribas behrni sewim ne-ufkraus jo leelaku fodibu, lopus mozidami? Jo waj tad lopi naw ta pascha Deewa radijumi, kas sawas miblestibas un schelastibas pilnibu pahr mums islehjis eefsch Kristu? Lopu mozitajs parahda, ka Deewa miblestibu sawa firdi wehl naw jutis. Jo kas Deewa miblestibu usnehmis sawa firdi, tam atkal jamihlo, sinams papreeksch Deews un zilweft, bet tad ari lopi.

Ka tas ir grehls, lopus mozit un ka tas ir peenahkums, par lopeem gabdabt un tos aifstahweht pret besdeewigo bahrdfibu, — to muhsu gadu-simteni gaurdihs neweens patis wairs neledsahs un tapehz gaurdihs wisas Ciropas semes lopu-aifstahwefchanahs beedribas iszehlfuschabs, kurahm tas gala-mehkis, nahaga lopinus aifstahweht pret besdeewigeem mozitajeem.

Ari Widseme un proti Niga tahda lopu-aifstahwefchanahs beedriba rodahs, kurai ari kahdas malakas palihga-beedribas pa semehm peebeedrojuschabs. Nigas beedriba ir tas koks, palihga-beedribas tee jari.

Widsemes lopu-aifstahwefchanahs beedriba il gadus Wahju waloda sinu dod par sawu darboschanahs.

Bet kad drofschi jatiz, ka neween Niga, bet ari pa semehm zilweku rodahs, kureem lopu-aifstahwefchanahs beedribas publikfch lahpatihl, — tad Mahjas weefa zeenijameem lasitajeem beedribas pehdejo sinu pa dakat pasneegschu Latweeschu waloda.

Te beedribas sinas lodols.

Tagad gan mas ween rodahs zilweku, kas leedsahs, ka lopu-aifstahwefchanahs beedriba ir wajadfiga, — tomehr ari netruhst tahdu lauschu, kas scho beedribu greift usflata, it ka pahbehrnu.

Scheem, ka leelabs, par to naw ne jausmas, ka schi beedriba ir Deewa radijuma milfigas rindas aifstahwetaje.

Tas gan sinams, buhtu gauschi aplam, kad beedriba lopus aifstahwot, nebehdatu par zilwekeem. Bet tur tad tas lai noteef?

To gan newar wis fazihl, ka muhsu Baltijas eedfchwotajeem neubtu labes prahts pee

muhfu beedribas publina. Nereti gadahs, ka neween beedribas lozekki, bet ari sweschi laudis beedribai palihga nahl, kad kahdam lopam ja-palibds, lam pahri dara. Ari muhfu awisefim mums firfuiji jabateiz. Jo tabs gadu no gada publikai pasneeds raksteenus, kuru argabdataji lopu-aistahwefchanas beedribai palihga nahl un lopus aistahw.

Lai nu gan beedriba scheem zeenijameem rakstineekem deefgan newar pateikt, tad tomehr beedriba wehl preezigaka buhtu, ja mineto raksteenu argabdataji paschi beedribai peebeedrotos, it ka lozekki. Jo libdsirahdneeku flaitlis wairofees, jo labati isdofees ar darbu un jo ahtrakti uwahrefim beedribas pretineekus.

Jo tabdu kauschu deemschehl arween wehl netruht, kas beedribas publinu apspreech, bes ka wini mas-dauds ar beedribas darbu buhtu cepafinufchees. Schee laudis muhfu niknafajem pretingeekem weefklatami, tadehl ka wini zaur fawu sobofchanu un mehdischanu zituz kawe, muhfu darbam peebeedrotos.

Beedriba ihpaschi libdsi feewas un skolotajus, lai tar paseek par beedreem.

Mahstei wislabak isdodahs, behrna mihtsta firfina mihlestibu un shechlastibu cestabdiht. Mihlestiba un shechlastiba ir wisu labu tikumu fadne. Behrns funischns, katischns un zituz mahjas lopinus kopjot un shechlojot, mahzabs zilwekus mihtot. Ko behrns mahzjees, to wihre sawa laita leetabs, draudsei un tehwi-jai par labu!

Bet bes mahles wehl otis sehjeis rodahs, lam aba fehla ja-eefeh behrna firfi, proti skolotajis. Kad mahle sawu peenahkumu naw ispidijusi, tad skolotajam ja-estahjabs mahles weeta. Tapat ari skolotajam ja-israwe nikna sable un skabdigi stahdi. Behrneem skola ja-iskaidro, zil wajadfiga lopu-aistahwefchana. Skolotajam behrneem jastahda preefch azim wisa ta netajmiba, kas lopeem padarita, gan dehl nejnafchanas, gan dehl niknibas un jauna at-audje ja-ustlubina, lai padaritas netajmibas weeta, lopeem labu dara.

(Zurpmaf wehl.)

Muhfu juhras un kahds lobums mums no tohm.

(Statutes Nr. 36.)

Baltijas juhra, fewischi deenwidus data, atronahs ne til auksta puse, ka Seemela-okeans. Ne wairak ka reisu par simts gadeem notekahs, ka Baltijas juhra pawisam aifsalsi. Ka jaw sinams, tad gar deenwidus krasteem, par peemehru Wentepils un Leepajas ostas, gaudrih wisu gadu tihras no ledus un swabadas preefch kugofchanas. Widus data Baltijas juhra fa-falsi ne wairak, ka 4 mehneschi un daschreis tikai 3 mehneschi, tadehl wina ir waliga preefch kugofchanas wairak ka pusgadu. Baltijas juhra naw bagata no dabas; winas uhdens atrodahs mas siwju un swehru; schejeenas siwis peeteel tikai winas paschas kraftu apdsihwotajem; no juhras swehreem atronami tikai roni, kas ihpaschi teel swejoti jeb mediti Botnijas juhras-liskuma un pee Mandu salahm. Baltijas juhras peekrafi ari naw no dabas apdahwinati ar kahdam ihpaschahm bagatibahm.

Bet kad Baltijas juhras peekrafi isdalabs us trijahm dakahm jeb juhras-liskumeem, tad starp kattras dakas eedshwotajem ir eewehrojama star-piba tiklab pehz dsimuma, walodas un eerikfeh, ka ari andeles buhshanas dehl, tadehl meh apskafimees kattras dakas eedshwotajus fewischi.

Baltijas juhras peekrafi apdsihwo Binu (Somu) un Lihwu pehznahkami, Iganni un Lat-weefchi; gar Baltijas juhras peekrafeem atronahs 9 Kreewijas gubernas, starp eedshwotajem atronahs peekta data (1/5) Kreewu, tikai isnemot Peterburgas gubernu, kur leelaka data eedshwotaju ir Kreewi. Gar Botnijas juhras-liskuma peekrafeem dsihwo weenigi Binu (Somu) jeb Tschukni. Schejeenas pilsehtas dsihwo ari reti Sweedri, bet Kreewu sche pawisam naw. Botnijas juhras-liskuma peekrafi Baltijas juhra ir toti derigi kugofchanai. Us winau klints krasteem un kalmnahm weetahm aug flaitli preefchu meschi, kas toti derigi preefch kugu buhwefchanas; ari daudis tabdu eeteku, kas toti dsilas un tapehz derigas preefch ostahm. Jo eewehrodami Binu no feu laiteem saklufchi publetees ar kugu buhwefchanu un juhras braufschanu, ta ka Binu kraftu eedshwotaji mas nopublesjabs ar semes kopschannu, bet leelaka data pahrtel no juhras pelnas.

Par jakti runajot jafaka, ka Binu mas wehribu greech us swehreem un putneem, kas fenaf sche pawisam atradahs, bet zaur flitu jaktis wefchanu tagad gaudrih pawisam isniklufchi. Binneem ir toti brangas plawas un atmet labu pelnu modernezibas sin, kas beidsama laita no wineem teel toti eewehrota un itin ruhpiji kopta, kurprei wini agral tikai nodarbojabs ar sirgu audsinafchanu, kas tika pahrdoti un andele no-faulti par Sweedru sirgeem.

Binu wiswairal nodarbojabs ar sweju, kugu buhwefchanu un juhras braufschanu. Botnijas ostas atrodahs tagad libdsi 2000 leelas juhras laipas, no kurahm 1000 peeder Botnijas juhras kraftu eedshwotajem jeb semneekem. Binu mihle juhras braufschanu un ir wislabakee matroschi Kreewija; par wisu Baltijas juhru us Kreewu kugeem keelaka data ir Binu. Wini mihle apmetees us dsihwi gar upes krasteem un tur nodarbojabs ar malku un toka laifschanu un keegeku wefchanu us Peterburgu; bet tomehr Binneem no wiseem winau publineem atlez toti masa pelna. Lai gan ostas ir labas un derigas preefch kugofchanas, tomehr tabs ir toti tahtu no Kreewijas un eeslehtas no augsteem kalneem. Tilkab uhdens-ka semes-zetu truhst, kas Botnijas ostas saweenotu ar Widus-Kreewiju un ta tad dara tabs nepee-ejamas Kreewijas raschojumeem; tadehl Binneem tikai japeeteel ar saweem raschojumeem un ja-andelejabs ar koleem, siwim u. t. pr., tapehz winau juhras pelna istakfa tikai til daudis, zil preefch dsihwes ustu-refchanas wajadfigs, bet no bagatibas naw ko rumah.

Keelakas andeles-pilsehtas sche ir: Helsingfors, Wiborga un Abo. Helsingfors teel kattru gadu buhweti eewehrojama flaitli juhras kugi, tiklab sehgeku (buru-) kugi, ka ari damskugi.

Bet pawisam zitadi tas ir ar Binu juhras-liskumu. Binu juhras-liskums Kreewijai stahw toti laba weeta preefch kugofchanas un juhras-andeles, jo Newas upe fa-ectabs (zaur lanateem) ar Wolgas upi, kas tel zaur Kreewijas wisangligalahm gubernahm; tapat ari dselsezeti fahel no wisahm Kreewijas pusehm. Beidsot pee fchi juhras-liskuma, pee Newas upes eetekas, stahw Kreewijas galwas-pilsehta Peterburga, kur dsihwo wisbagatalee andelmani, kas fapeht wisadus raschojumus un prezes un wed andeli ar bagatalee ahfemes laudim, kureem us schejeenu ir wislabakee un taifnalee juhras-zeti.

Binu juhras-liskums ir ta fahot Kreewijas juhras tirus-weeta, kaut gan paschi juhras-

liskuma peekrafi no dabas ir toti mas apdahwinati un tur tikai atronahs semas un purwas nas weetas, kas newar idot tikdaudis augtu, ka winau eedshwotajem peektu preefch ustu-refch-nahs. Tomehr Kreewijai naw labakas un botrigalas weetas preefch juhras-andeles ka Binu juhras-liskums. Tadehl naw nelahds brhnuma ka Peterburga teel westa wisleelaka juhras-andele, winas ostas atnah un aiseet kattru gadu libdsi 2 1/2 tuhstofschu kugu un andele ar ahfemehm teel westa wairak nekā par 80 millionu rublu katra gada.

Wisadi raschojumi un isstrahdajumi, kas naw no Widus-Kreewijas, ka labiba, tauki, abba, wilna, dsels u. t. pr., atron diwi tirus-weetas, weenu Peterburga un otu Ktonstadie, ka stahw us Katlinas salas pee Newas upes eetekas Baltijas juhra. Pee Ktonstadies nostahjabs wisleelakee andeles kugi, tadehl ka wina Peterburgas osta newar eebraukt un ta tad u mafakahm laiwahm mantas teel libdsi Peterburgai aihwestas un atkal no tureenas libdsi kugem atwestas. No ahfemehm sche atwed derigan eewehrojama flaitli mantas, ka wisabus andumus, wihnus, metaku isstrahdajumus, auglus u. t. pr.

Tomehr pee wijas leelas juhras-andeles un kugnezibas Baltijas juhra un Binu ostas atradihs starp daudis tuhstofschu kugeem toti mas Peterburgas kugus, bet jo wairak Anglu un Wahzu kugus. Starp tuhstofschu kugu, kas stahw Peterburgas osta, atradihs warbuht pawisam 1/100 datu Kreewijas kugu; par peemehru 1860. gada Peterburgai bija fawi kugi, kas wareja braukt us ahfemehm, tikai 22, proti 19 sehgelu kugi un 3 damskugi. Ta tad keelaka data Kreewijas mantas teel iswestas no ahfemes kugeem un par to teel malfats ahfemneekem kattru gadu wairak milionu rubli, kamehr sche milioni waretu meerigi palikt Kreeweem pascheem kabata, kad pascheem buhtu wairak kugu un paschi wairak nodarbotos ar juhras braufschanu.

Tagad Binu juhras-liskuma ar juhras braufschanu nodarbojabs keelaka data Binu un Wahzeschu, bet Kreewi mas.

(Zurpmaf wehl.)

Sihki notikumi is Rigas.

Sahdsiba. Atlastais saldats, Mojejs Rosenfelds, datija semes polizejai sinamu, ka saldats S. D. kuru tas peenehmis, lai apfargatu wina laiwu Mihlgrawi pee Rihfchu esara, wina nakti pasudis libdsi ar laiwu, kura bijuschi ap 550 tuhfscheem kalku maifeem. Laiva bij 12 asis gara un 175 tsk wehribu.

Uguns grehli. Nakti us 14. Sept. ap pulsten 1/2 uguns ischlahs kaleja Iwana Jewsejewa nama, Mastawas Abr-Riga, Schidbu kapsehtas eela. Ugunsdschjeji ahtruma bij klabi un apdschfa, ta ka tikai jumis nodega un eefcha isdega. Nams bij apdrofchinats Peterburgas apdrofchinafchanas beedriba par 1800 tsk. Skahde fuedsahs libdsi 1000 tsk. — Nakti us 15. Sept. nodega libdsi pat pamatam Dinoburgas un Jaun-Kreewu-eehu stuhri stahwofchais Anisimam Wasiljewam peederofchais nams.

Relaimes notikums. Nakti no 13. us 14. Septemberi eekrita Daugawa un nostiht schejeenas strahdneeks Jahnis Sarrinsch, no Saku salas us Uzawas salu braufdams. Lihki pehz wairak stundahm tika is Daugawas iswilti un teefu ahrtu ismekleschanai nodots. Usbrukums. Semes komfata palihgs J-

lipowitsch, festdeenas wakarā pulksten 11 mah-
jās (Abgelstalnā) pahrbrauzis, pamanija sawa
dšhwolka pagalmā trihs tehwinus; lahdu gar-
dawoju palihgā fauzis, winfch raudsija tehwi-
nus fakert, kas pretodamees wiņu cewainoja.
Diweem tehwinēem isdewahs ismukt, trefchais
tika fakerts. Tas bija no deenasta atlaists sal-
dats Juris Breede.

Sahdsiba. Rakti us 10. Septembri tika
Keng-ragā dšhwodamam meesneeku sellim Joh.
Andr. Peterfonam is stalka issagtas 5 aitas.
Sahdsiba isdarita zaur celauschanos. 5 strahd-
neeki, us kureem domas gresahs, tika zeeti fa-
nemti un pa dafai jaw isteikuschi, ka sahdsibu
isdarijuschi. Wisi 5 strahdneeki ir is Kusnezowa
fabrikas.

Rofists 11. Septembri plst. 11 no ribta
strahdneeks R. tika nosists no krihtoscha balka
pee Montwila buhwejana nama, Zuhku-eela.
Nelaimiga lihks nodots radeem paglabah. Par
notikuscho nelaimi no polizijas pufes usfahla
ismekleschana.

Deewa-kalposchana Rig. basni.

Ishetripadmitā fweht. p. trihw. fw.	
Sehtaba basnija	Spreiditis plst. 10 m. Golt.
Petera basnija	12 igau. m. Bind.
"	10 m. Mag. Lüttenk.
"	6 misone
Domes basnija	10 m. Wehatus.
"	2 m. Hellmann.
Sahau-basnija:	9 latw. s. Müller.
"	2 latw. m. Walter.
Gertrudes-bas:	10 wahj. m. Hise.
Jesus-basnija:	9 latw. m. Galen.
"	2 w. m. Bergmann.
Martinu-basnija:	10 latw. m. Starck.
Trihsween-basnija:	10 wahj. m. Fromm.

Tirgus finans.

Par labibas tirgoschani runajot jafata, ka
rudsi arweenu wehl stahw pirmā weetā. Par
120 mahrz. fimageem rudseem, kas pehz lahdam
nedekahm nododami, malfaja ar labu prahtu 139
lihds 140 kap. pudā. Pahrdeweji sahl praht
142 lihds 143 kap. pudā. Usu tika lahds ma-
suminsch pahrdots par 83 lihds 84 kap. pudā.
Par lanepeju sehlahm malfaja 119 1/2 lihds
121 kap. pudā.

Mandas-papihru zena.

Rigā, 18. Septembri 1880.	
Papihri. prasija malfaja.	
Busimperialis gabalā	7,99 r. 7,97 r.
5 proj. bankbieta I. islahd.	94 1/2 94 1/2
" " " " " " " "	92 1/2 92 1/2
5 proj. inftrij. 5. aijn.	— 93 1/2
5 " " " " " " " "	231 230
5 " " " " " " " "	216 1/2 215 1/2
5 " " " " " " " "	139 1/2 138 1/2
Peterh. 5 proj. pilst. oblig.	— —
Kreewu sem kred. 5% liblu-sihm.	125 1/2 125 1/2
Chartowas semst. 6 proj. liblu-sihm.	98 1/2 98 1/2
Rehwales arb. bankas atj.	— —
Rigas lom. bank. atj.	263 —
Leel. Kreew. djesfj. atj.	263 1/2 262 1/2
Rig. Din. djesfj. atj.	152 —
Din. Wit. djesfj. atj.	— 152
Warsch. Leresp. djesfj. atj.	132 —
Dreles-Wit. djesfj. atj.	— 170
Rib. Bolog. djesfj. atj.	86 1/2 86
Raft. Brest. djesfj. atj.	— 109
Baltijas djesfj. atj.	— 109 1/2

Atbildes.

R. — D. Ar fuhstio rubuli peeteel.
Грymanъ — въ 606p. Зaur R. Bluhm Igu fuhstios 2 r.
35. vreefch R. w. fanehman. R. d. a. j. j. a.

Lihds 18. Sept. pee Rig. atnahf. 2390 fugi; aifgabj. 2275 fugi.

Atbildoschais redaktors Ernst Plates.

Sludinajumi.

Misina besmeri

no ilweena eesweruma un weeglahm un smarigahm lahrtchm,
ar augstas Reisara waldischanas un Rigas rahtes stempeli apdroshinati,
tamdehl geldigi preefch andelmaitrem, kuptschem, mahjadm un faineeribahm, teel neween
pahrdoti, bet arihsan ilweenam besmeram tas pirgeja wahros par wolti wiefu usfiste un
weena pee Ernst Plates lunge drifeta, preefch 1881 geldiga Widsemes laika-grahmata laht
dahwina tai.

weenteesigā wifu wezakā un gruntigā

D. Redlich
Englischu magasinē.

Whtrupe

8, 9. un 10. Oktobri fā. g. tils notureta,
Rigas-Balmeeras kreife, Balmeeras basnijas
draudse, Mubremnischas Subhre mahja, tur
tiks wairaf solitajsem pret tudlin samalku pah-
rdoti firgi, lovi, daschadi fainneeribas-riht-
ki, istabas, un lehla-leetas, daschadi bo-
des krahmi un faulu israhdasumi: gata-
rof un negatarof, no pihpreem, speechem, leetas
un faules schirmeem; rotas leetas, ta: selta
aifpreefshamas adatas, ausu-lari, lefchah,
pulksteni un daschadas kelles, kewischi un
widwischi drehbes un weschā, Latweeschu un
Wahzu grahmata u. t. pr.
Wuhremnischas wagafta-teeja, 11. Sept. 1880.
Preefshahdetajs: P. Solman.
Scrihwerts: N. E. Sufar.

Par siuu.

Es wehl lihds 22. Septemberim fā
g. Jaunjelgawā fotografere-
fchu. Tadeht kuhdsu pee man drihsu-
mā deht portreju isgataroschanas peeteif-
tees, ka ari jaw pastelletahs un aifmat-
fatahs bilbes-lihds tam laitam nonemi. 1
N. Bohlen,
fotografe.

Wifeem pahstameem un draugeem siuju,
ka mana magasine atrodahs leelajā Minz-eelā
Nr. 11 us Kungu-eelas stuhra, pa weenu trepi
augfchā, tur wifadas

Selta- un sudraba-leetas,

ka ari selta un sudraba labatas pulkstenus
no 5 rbt. un dahrgati preefch lungeem un
dahmahm, ari lehdes, atflehgas par to wis-
lehtako zenu ar apgalwoschani pahrdodu.
Julius Engwin.

Pirma Kreewu

uguns-apdroshinasch- beedriba,
dibinata 1827. g. us
Zebfiss. Sagens G. Wolmann.
Walfā. Rötig Wolmann.
Balmeera " R. W. Müller.
Weromā " C. v. Stöder.
Limbaschōs " B. D. Gusefowefo.
Rujenes " Eduard Dabbert.

Wifās grahmata-bodes mar dabuht:
Golotafow, B. Pirma Kreewu walodas mah-
ziba preefch Latweeschem. Betortais isde-
mums. 1879. Papihra wafstā. Malfā 40 l.
Daag, Karl, Kreewu walodas pirmāis cesah-
hums. Pirma lasfchānas un walodas gab-
mata, 1879. Papihra wafstā. Dtrats il-
demums. Malfā 40 kap.

Minesas grahmata, kuras preefch pirmas
mahzischānas Kreewu walodā farafstitas, ir
par derigahm atrafas un teel dāufstafas ar
lahu selmi bruhleitas. Wehs waram tapchj
tahs paschas wifseem teem atwehleht, kas Kreewu
walowu grif mahzitees un lam weena deriga
grahmata preefch tam wajadfiga.

Franz Klinge, Rehwale.

teel senala Ruska mah-
za pahrdota zaur Albert
Drescher, Jelg. Wbr-Rigā, leelā-eelā Nr. 4. 2

Kemerōs

teel senala Ruska mah-
za pahrdota zaur Albert
Drescher, Jelg. Wbr-Rigā, leelā-eelā Nr. 4. 2

Muhfu
kolonial- un pehrwju-prezu bode
atrodahs no 1. Septembra sahtot
Wehwern-eelā Nr. 13.
Karl Busch un beedris.

Sweedru original = arflus,

ihsti labi taifstus,
patent gredenu-rullus, glufchi no djesse,
usplehschānas-arflus, platschschānas-maschines,
patent sehjamas-maschines, gehpel kulamas-maschines, labibas
tibrijamas maschines,
Claytona un Schuttleworta lokomobiles un damf-kuhlejus pee-
dahwa no lehgera

P. van Dyka pehznahzeji,
Rigā, leelā Smiltschu-eelā Nr. 1.

Beherburgas beedriba
18 47
„Madefchda“

Kapitals 1,000,000 rbl. fudr. un leels
reserwes kapitala, 8
preem par wislehtahm preehmijahm
apdroshinaschan. pret uguni
us mahja-leetahm, prejehm, ehlahm, maschi-
nehm, laufaineeribas rashojumeem u. t. pr.
u. t. pr. tilsab pilsehtās, ka ari us lauleem.
Par talfazijas isgataroschani un arhitekta
braufschonahm nau apdroshinatajeem pee schijs
beedribas nelas jamafsa. Polifu-nofazijumus
Latweeschu, Wahzu un Kreewu walodās, ta-
pat ari latru jitu tumafu sinu latra laila laip-
ni pasnech beedribas pilnwaris

N. Mugsburg,

Rigā, Reformereetu-basnijas-eelā Nr. 6.
Pulkstenu-taifstaju
meistara
Joh. G. Kundt a
pulkstenu-bohde
Aleksander-bulwari Nr. 1
Rigā

ir weenumeht dabujami leelā iswehle labatas-
pulksteni, galda-pulksteni, seenas-pulk-
steni, muskas-kafes, leikerkastes (Welo-
deon), no wisfalkafahm lihds wislehtahm
sortehm pulksteni ari preefch wionabagata
silwefa sem apgalwoschani.
Salahpischānas teel labi isdaritas.

Preefch

Rujenes un apfahrtnes.

Mafskawas
uguns-apdroshinaschānas beedriba,
pamata-kapitals 2,000,000 rbl.
ar cewehrojumu reserwes-kapitalu, apdroshina
pret uguns-dreemahm wifadu kusfamu un
nefufstamu mantu wifas sortes, par pehz
refpeshchānas lehtahm preehmijahm zaur sawu
agenta

N. Mehlbart.

Zuhrmaneem.

Ruhmiga dšhwolkis no 2 islaham, ar sirgu-
stali preefch 2, 3 jeb 4 sirgeem lihds ar wah-
gust un seena behjini ir isdrijams Del. Wbr-
Rigā leelā Kaleju-eelā Nr. 3.
Zaunu fuhstijumu dabuja un pedahwa ar ar-
Zagalwoschani us 2 gabem wifadus lefchah-
pulkstenu no 7 rudi. sahtot, ka ari galda-
un seenas-pulkstenu, lehdes un atflehgas par
loti lehtahm jēnahm.
D. W. Maurach, pulkstenu taifstajs,
Teatra bulwari Nr. 8, prehm linu-fwarceem.
Pulkstenu teel kreetni un lehti fatarafiti.

!! Sirnigu laimi !!

Wimbao Ngm, R. N. Jitsei, A. St. Nad tas sčejenes Deltana pumajās gruntnešs

Vehters Lihbants ir miris, tad teč zaur sčā wiš wiaa parādu mehmeji un dowej usaižināti, gada un 6 nedēlu laikā pē sčihš teefas pēctiitēš, jo wehlati netiis wairē nowerens parādu pēctiitēš sčāwītā, bet ar parādu sčēpējerem pēctiitēš lufumeem daritē.

Wēifmang pagasta teefā, 28. Aug. 1880.

Re Nemates pagasta waldeš teč zaur sčāw finams daritē, la nodofčanu arehlināščana par. 1880 un 81 gadu, 6. Oktobri sč. g. notiis; tadēst teč wiš, sam labdas cerunas, usaižināti, minēti deenā wecneeku pēctiitēš atnabl, jeb ar uslistu malku meerā bubs japaleet.

Rembates pag. walde, 15. Sept. 1880. Pagasta wejaldeš: A. Gohba. Pag. Ir.: C. Dsolin.

Spahru pagasta teefā usaižina zaur sčāw tēru, lam pret to, sčāwš pagasta teefas protokolē no 6. Augustā 1880 norakšitū adoptēreščanu, pēctiitēš sčāw pagasta teefā.

Aniņch Behrsia, lam pašam dehla naw, pecnem jawa nomiručā seewas brāhja Dahw Behrsina un wina nomiručāš seewas Marinas dehla Kohrli Behrsina dehla weetā, labdas cerunas buhtu, tadē paščāw sčēču mehnešču laikā, t. i., no 10. Septembra 1880 lēhš 10. Februaram 1881 g. pē sčāwš pagasta teefas reneš; wehlatu nowerens wairē netiis sčāwītā un adoptēreščana tils par sčēhā gahjūšču usstaita.

Spahru pag. namā, 10. Septembri 1880. Pag. teefas pēctiitēšdetāš: A. Gablit.

Olaines palihga-skola

tagad atrodahs (7 wēst, no Rīgas, pē: Delgawas sčēfēšas) Sātawā.

NB. Seemas mahjiba sčāwītēš 3. Nowembri 1880; pēctiitēš war turpat pē stototāšā P. D. Silina.

12 lēhš 14 gadus wezu sehnu, turšā ari drūstū wahjisti prot, melle C. Matšernēca drūstawā, Behris.

Stolneezes,

luras gribētē štroderēščanu eemahjitees, war pēctiitēš Abr-Rīgas Kaleju-eelā Nr. 50, sčēhā va wēneru tr. augšā. Turpat tās war dabūt bšhwollī pē C. Zuhro kundses. 1

Pēctiitēš uhdens dšrnawās pē Behsim, war diwi mahjēktī pēctiitēš. 1

Ja lam Septembra beigās jeb Oktobra eefahumā nahltu gowē no janna slanzama un to wehletos pahrdot, tas war pēctiitēš Bet Abr-Rīgā, Štrnawu-eelā Nr. 15. Teel luhgē, dšhšumā pēctiitēš. 2

Wihnu pahrdofčanu beigdamī mehš sawus atlikušos wihnus pahrdodam par 15 procentem lehtaki pret skaidru naudū. Mehš pēdahwajam ihpāšči nogulejūšos

Bordo = wihnus

muzās, lehgeri buhdami sem tūlles noslehguma.

Rob. Jalsch un beedr., Rīgā rāhtuščā turumā.

Pirmo šortī 1880. g. Arcenijas apinūs, tapat wifadas sortē.

Bairijas apinūs

wisjauatō un wējāto sčāwītū, pirmo šortī Tiroles bruhweru-pifi dabuja un pēdahwa loti lehtī.

Max Tischbein, Rīgā, eelā Pils-eelā Nr. 18.

No jensjures amēstēš, Dēlāis un dabujamē pē bilsču un grahmatu-bratāhja un buru-lehjeja Ernst Plates, Rīgā pē Petēra-bānizās.

Manā Latweeschu grahmatu-bodē, Rīgā pē Petēra-bānizās, ir dabujamas

wifadas skolās-grahmatas,

kā lašamas grahmatas: Behru draugs I., II. un III. dala, Skolas-moise I. un II. dala, Schoz'a lasama gr., geografijas grahmatas no Panka, Kuptsche, Platšča, Sprechā un Wishtuža, tahpeles: un galwas-rehkinu-grahmatas no Lehrauda, Bankina, Lukewiža u. t. pr., bihbeles-stahstu grahmatas ar un bes bildehm, Wahju, Kreciwu un Latweeschu walodas grahmatas, swaigšchmu jeb debesē mahjibas gr., geometrijas gr., wifadas noschū-grahmatas, tā: Dseesmu-kronis, 100 dseesminas ar notchm, Dāschadas dseesmas, Dseesmu-rota I, II, III, IV, V, un VI. dala, III dseesmas, Dseesmu wainaks, 3 dalaš, Dseesmas pēctiitēš jankteem foreem I. un II. d., Tschetrebalsigās dseesmas 3 dalaš, Meldinn-gr. u. t. pr., u. t. pr.

Tab ari wehl skolotajem pēdahwaju skolās-rullis, tā: Deenu-rullis, rullis par nokawetahm deenahm, rullis par teem behneem, kas nahē atskolā, zensures-rullis — Latweeschu un Wahju walodā.

Bes sčihm grahmatahm ir pē man dabujamas wifadas Dseesmu-, luhgšchānu- un šprediku-grahmatas, wifadas singu-, stahstu- un pasaku-grahmatas.

Ernst Plates.

Janna peenemschanas-weeta.

Uš daudšahrtigu manu zeen, lauzineelu tundu wehlesčanos esmu Behsis pē M. Jansen jaunkundses

leelajā eelā Nr. 28, Junkera namā, pretim aprinka-teefai, atwehriš jaunu

pehrwefšchanas = peenemschanas = weelu.

Teepat, tā ari manās peenemschanas-weetas Rīgā peenemschū wifās sortēs drehbju, sčhda, wilnaina, bomwilnaina un nahtna, pēctiitēš pēhrwefšchanas, apdruckāščanas un masgasčanas. Prowēs no wisjauatēem drūtas-mustareem un prowēs no wisjauatāhū pēhrwehm pēctiitēš brāhnahm, tā ari pašču austahm brāhnahm un wilnas bšjāhū ir leelā iswehlē eestatamas.

Par to man lēhš sčim bahwato usstāžu pateildamees, luhšū, to pašču sčāw jāunā peenemschanas weelā ustureht.

Ar zeenishčanu J. Anspach, pēhrwetawās ihpāšchneekš, Rīgā.

Peenemschanas-weetas ir schabdas:

Rīgā: Peterb. pēctiitēšpilsf. Alesander-eelā Nr. 99, fabrikā pē leela pumpja; Peterburgas pēctiitēšpilsf. Suworow-eelā Nr. 13 un

Celšč-Rīgā Sčlubnu-eelā Nr. 22; Walmēerā: pē C. B. Trey Iga, pašča namā un

Zehsis: pē M. Jansen jaunkundses, leelā eelā Nr. 28.

Wehtijamas mašines

Ziegler un beedris, Scharfowā, Rīgā, Leepajā.

Mahja

10 pūhraw. leelu gruntī ir, ja wehlahs, us wairēal gabēem isreentjama. Japeprāsa Seepneel salnā Nr. 45 pē atraitmes Stein.

Diwi labi šweščhi

teel melleti. Japeprāsa Daugawmalā, pretim leahmu-šegum, enturneeku šantori.

Nihtaurē!

štreemas 6-7 gabus wejas potetas ahbeles pahrdod, no 20. Sept. sčāwlot P. Patmanis.

Bonbonus,

konfektus, šokoladi pēdahwa J. van Toklus, Fabrika Stolu-eelā Nr. 6. Pahrdotawās: mājā Kaleju-eelā un Bušlu-eelā Nr. 11.

Vehterendē draudies skolā bubs pēctēem, tai 3. Oktobri plst. 3 Rīgas kreies biteneeku beedribas šopulē. Deenas šabritiba: 1) apšpēreščana par būhmejamo wawiljonu, 2) sčhtrna iswehlēščana pēctiitēš wispārtiga šehstāpibas šongreša Pēctiitēšneekš: A. von Pischkors.

Melnu kashimiru,

tibetu, alpaka un ripsu pēdahwā leelā iswehlē pat lehtahm ženahm

J. Mitschke, pē rāhtuščā.

3. Sinder-eelā 3.

Wifās sortēs papirošu, tabakas un zigaru

no Saatschi un Mongabi, Brahlem Egio, Schopfer'a Kasern'a fabrikahm u. t. pr. teel pa fabrikas ženahm pahrdoti pē J. Stern.

3. Sinder-eelā 3.

Uš Katrines dambja mājā Beena-eelā ir tas nams Nr. 9 pahrdodams. Klābtāšas šinas Petēra Suhman.

Grantiga Anglu aushamū deegu magāšne: Pē breščha galwas, tur ari smaltāšas sortēs Wahju wilnas bššas dabujamas, pēdahwā šameem draugēem un wāššstāntēem leelā krahjūmā wifadās pēhmes un wifadās numurās dabujamus.

aushamūs deegus, wati, lectus schirmjūs un lakatus

leelā iswehlē. Georg Junewitsch, Rāhtu-eelā šary Medich un Thiešs L. Anglu Lehrauda magāšnehm.

Bilschu- un afmenu-zirstuwe.

Krusti, granita- monumenti, un plates, marmora- rulli, lectas. galdi.

A. Schrader, Rīgā,

mājā Pils-eelā Nr. 15, pē Sehlaba bānizās.

Instrumentals un dseedasčanas koncertes

ar Latweecu-solo, wijolu-solo, dseedasčanas un orķestera gabaleem, spēhletēem no Ulriča šapelles, notis sčāhdās weetas: Ruhjenē šwehtdeem, 28. Septembri, Waltenbergu Dres mājā otrdeem, 30. Septembri.

Matišchās treščdeem, 1. Oktobri. Behj tam balle pē Ulriča mūstlas. Wehlatu ar weetigu toru šaipnu pēpalihbšbu, sčāhdās weetas:

Dillās šwehtdeem, 5. Oktobri, Šimbāščhōš žetortdeem, 9. Oktobri, Zehis šwehtdeem, 12. Oktobri, Lehdurgā šwehtdeem, 19. Oktobri.

2 Gēfahltums plst. 5 wal. Uš sčēem koncertēem publiku šaipni celuhš A. Dre.

50 rbl. pateiz = alga

tam, tas war usrahdi to Rīgās kreisē, Leel-Jumprawēščū šeben šaimneekam naktī no 4. uš 5. Septembri sč. g. no lauka nosagtas širgus: a) melnu šegu 8 gabus wezu, widojā leelumā, kreisās auso gals noqreest, krešpē uš šadu puš, wehritiba 80 rbl.; b) beh-ta lehme, 8 gabus weja, widojā leelumā, mel-nahm-krešpēim un ašī, wehritiba 90 rbl.

No polstijas anwehlēš.